

Minister Sportu i Turystyki

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2024 r.

DK-WK.0803.9.2023

**Pan
Marek Wierzbowski
Prezes
Polskiego Związku Alpinizmu**

ul. Mokotowska 24
00-561 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie:

- art. 16 ust. 3 pkt 2 w związku z ust. 3a ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie¹,
- art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²,

Minister Sportu i Turystyki przeprowadził kontrolę prawidłowości działalności Polskiego Związku Alpinizmu³ pod względem zgodności z przepisami prawa, postanowieniami statutu i regulaminów w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r.

OCENA OGÓLNA

1. Minister Sportu i Turystyki ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości⁴ działalność Polskiego Związku Alpinizmu w zakresie objętym kontrolą. Działalność statutowa PZA była prowadzona zasadniczo zgodnie z przepisami prawa oraz postanowieniami Statutu Związku i regulaminów.

2. Skład organów Związku był zgodny z postanowieniami Statutu. Zwoływanie i odbywanie posiedzeń Zarządu oraz Walnego Zgromadzenia Delegatów odbywało się zgodnie ze Statutem. Właściwie przyjęte i stosowane były Regulaminy: Pracy Zarządu oraz działania Komisji Rewizyjnej. Wypełniane były obowiązki w zakresie protokołowania posiedzeń Zarządu. Uchwały podejmowane przez Walne Zgromadzenie Delegatów oraz Zarząd były zgodne z obowiązującymi przepisami, Statutem oraz trybem określonym w regulaminach wewnętrznych PZA.

3. Przestrzegane były przepisy ustawy o sporcie w zakresie obowiązku dotyczącego corocznego zwoływania Walnych Zgromadzeń Delegatów i zatwierdzenia przez nie

¹ Dz.U. z 2023 r. poz. 2048, dalej: „ustawa o sporcie”.

² Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

³ Dalej: „PZA” lub „Związek”.

⁴ Minister Sportu i Turystyki stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywną, pozytywną mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywną.

sprawozdań finansowych za 2021 r. oraz 2022 r., po uprzednim ich zbadaniu przez biegłego rewidenta oraz procedowania zgodnego z przyjętym porządkiem i regulaminem obrad.

4. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- niewypełnienia przez Komisję Rewizyjną podstawowych zadań statutowych (§ 24 ust. 2 Statutu) w zakresie przeprowadzenia kontroli całokształtu działalności Związku ze szczególnym uwzględnieniem działalności finansowo-gospodarczej pod względem celowości, rzetelności i gospodarności. Tym samym należy uznać, że w ww. okresie funkcje kontrolne w Związku nie były wykonywane prawidłowo, przez co PZA był pozbawiony możliwości reagowania i zapobiegania nieprawidłowościom;
- naruszenia zakazu wynikającego z art. 9 ust. 3 pkt 2a ustawy o sporcie dotyczącego łączenia funkcji członka Zarządu z posiadaniem udziałów w spółce z o.o. prowadzącej działalność w zakresie sportu;
- uchybienia obowiązku wynikającego z art. 22 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym⁵ poprzez brak skierowania do Krajowego Rejestru Sądowego⁶ wniosku o zatwierdzenie zmiany w Statucie przyjętej podczas obrad Walnego Zgromadzenia Delegatów PZA w dniach 20-21 maja 2023 r. i zatwierdzonej decyzją Ministra Sportu i Turystyki Nr 18/DP/2023 z dnia 15 września 2023 r.;
- jednostkowego przypadku braku aktualnych zapisów regulacji wewnętrznych Związku.

USTALENIA I OCENY

Statut i działalność statutowa

5. PZA jest polskim związkiem sportowym w rozumieniu art. 7 ustawy o sporcie. Związek posiada osobowość prawną i może prowadzić działalność gospodarczą. Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy o sporcie nadzór nad PZA sprawuje minister właściwy ds. kultury fizycznej. Związek został zarejestrowany w KRS pod numerem 0000097455.

(Dowód: akta kontroli str. 5-30)

6. Związek działa na podstawie ustawy o sporcie, ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach⁷, Statutu oraz powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał Statut ze zmianami uchwalonymi przez Sprawozdawcze Walne Zgromadzenie PZA 28 maja 2022 r., zatwierdzonymi decyzją ministra właściwego ds. kultury fizycznej Nr 23/DP/2022 z 28 lipca 2022 r.

Nie stwierdzono, by postanowienia Statutu naruszały przepisy ustawy o sporcie.

Podczas obrad Walnego Zgromadzenia Delegatów, uchwałą nr 6/2023 z 20 maja 2023 r., dokonano zmiany § 20 pkt 2 Statutu, która została zatwierdzona decyzją Ministra Sportu i Turystyki⁸. Zmiana dotyczyła wyłącznie ustalenia składu członków Zarządu tworzących Prezydium. Do zakończenia czynności kontrolnych powyższa zmiana nie została zgłoszona do KRS.

7. Statut określił cele Związku, którymi zgodnie z § 6 Statutu są:

⁵ Dz.U. z 2023 r. poz. 685, dalej: „ustawa o KRS”.

⁶ Dalej: „KRS”.

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 2261, dalej: „Prawo o stowarzyszeniach”.

⁸ Decyzja Nr 18/DP/2023 z dnia 15 września 2023 r.

- 1) rozwijanie polskiego alpinizmu, przez który rozumie się wszelkie sporty wymagające umiejętności wspinaczkowych;
- 2) prowadzenie współzawodnictwa sportowego w zakresie alpinizmu.

Zgodnie z § 7 Statutu Związek realizuje powyższe cele poprzez:

- 1) zrzeszenie klubów i innych organizacji społecznych których członkowie uprawiają alpinizm,
- 2) sprawowanie wszechstronnej opieki szkoleniowej i wychowawczej nad członkami organizacji zrzeszonych w PZA oraz kontroli przestrzegania przez nich oraz przez członków PZA statutu, postanowień i regulaminów oraz przepisów i zasad uprawiania alpinizmu,
- 3) czuwanie nad zachowaniem należytego poziomu etycznego wśród członków klubów i organizacji alpinistycznych oraz trenerów i instruktorów,
- 4) kontakty z podobnymi organizacjami sportowymi za granicą,
- 5) prowadzenie działalności szkoleniowej dla członków organizacji zrzeszonych w PZA ,
- 6) ustalenie zasad i instrukcji oraz projektów w zakresie szkolenia, bezpieczeństwa i działalności sportowej dotyczących alpinizmu,
- 7) propagowanie i popularyzowanie alpinizmu,
- 8) współpracę z placówkami naukowymi na polu zagadnień związanych z problematyką górską i sportową,
- 9) współdziałanie z instytucjami oraz organizacjami zainteresowanymi sprawami alpinizmu,
- 10) popieranie i ułatwianie działalności alpinistycznej w kraju i za granicą, w szczególności działalności sportowej, treningowej, szkoleniowej eksploracyjno-dokumentacyjnej, prowadzenie własnej bazy noclegowej w rejonach górskich i skałkowych dla członków organizacji zrzeszonych w PZA, popieranie i ułatwianie wyjazdów alpinistycznych oraz organizowanie centralnych imprez alpinistycznych,
- 11) organizowanie, propagowanie i wspieranie działań w zakresie ochrony przyrody i innych inicjatyw środowiskowych, związanych z obszarami działania członków Związku,
- 12) kontrolowanie i koordynowanie działalności organizacji będących członkami PZA w zakresie wynikającym ze statutowych zadań PZA,
- 13) inicjowanie i podejmowanie, z zachowaniem obowiązujących przepisów, innej działalności zmierzającej do realizacji statutowych celów i zadań PZA,
- 14) rozwój, promowanie i ochrona Ruchu Olimpijskiego w Polsce, zgodnie z Kartą Olimpijską.
- 15) prowadzenie badań naukowych, w szczególności w zakresie nauk przyrodniczych, historycznych, technicznych, społecznych oraz nauk o kulturze fizycznej i nauk o zdrowiu.

Krajowy Rejestr Sądowy

8. Wniosek o zmianę danych w KRS, uwzględniający zmiany w składzie Zarządu dokonane przez Sprawozdawczo-Wyborcze Walne Zgromadzenie Delegatów w dniach 20-21 maja 2023 r., został złożony 24 maja 2023 r., tj. w terminie wskazanym w art. 22 ustawy o KRS. Do zakończenia czynności kontrolnych zmiany te nie zostały ujawnione w rejestrze.

9. Do zakończenia czynności kontrolnych Zarząd PZA nie skierował do KRS wniosku o zatwierdzenie zmiany w Statucie przyjętej podczas obrad ww. Walnego Zgromadzenia Delegatów PZA, która została zatwierdzona decyzją Ministra Sportu i Turystyki 15 września 2023 r.

Tym samym w KRS nie został ujawniony fakt zmiany zapisów Statutu, skutkiem czego powyższa zmiana nie obowiązuje.

Dyrektor Biura PZA wyjaśniła⁹: *Niestety do dnia dzisiejszego w KRS nie zostały ujawnione zmiany, które zostały zgłoszone tuż po WZD dot. zmiany składu osobowego Zarządu. Jednocześnie w tym samym czasie zostało wystosowane stosowne pismo do MSiT o wyrażenie zgody na wprowadzenie zmian do statutu. Mimo otrzymania zgody w tym zakresie z Ministerstwa, zmiany te nie zostały zgłoszone, gdyż czekamy na ujawnienie pierwszych zgłoszonych zmian do KRS, aby zgłosić kolejne.*

Przepis art. 22 ustawy o KRS wymaga by wniosek o wpis do rejestru został złożony nie później niż w terminie 7 dni od dnia zdarzenia uzasadniającego dokonanie wpisu, tj. w tym wypadku od dnia doręczenia PZA decyzji Ministra Sportu i Turystyki o zatwierdzeniu zmian. Tym samym, Zarząd PZA naruszył art. 22 ustawy o KRS poprzez niewywiązanie się z obowiązku dokonania wpisów do KRS, pomimo zaistnienia zdarzeń uzasadniających ich dokonanie.

(Dowód: akta kontroli str. 5-30, 1066-1072)

Działalność Władz PZA

10. Zgodnie z § 13 Statutu władzami PZA są:

- 1) Walne Zgromadzenie Delegatów,
- 2) Zarząd,
- 3) Prezydium,
- 4) Komisja Rewizyjna,
- 5) Sąd Koleżeński.

Kadencja władz PZA trwa cztery lata, a ich wybór odbywa się w głosowaniu tajnym (§ 14 Statutu). Przy czym stosownie do § 19 ust. 5 Statutu, kadencja delegatów (na Walne Zgromadzenie Delegatów) trwa 3 lata.

Do ważności oświadczeń woli PZA wymagane jest współdziałanie dwóch osób prezesa lub wiceprezesa oraz sekretarza generalnego lub członka Zarządu.

(Dowód: akta kontroli str. 31-54)

Walne Zgromadzenia Delegatów

11. Walne Zgromadzenie Delegatów¹⁰ pełni najwyższą władzę Związku (§ 15 Statutu). Kompetencje WZD zostały określone w § 16 Statutu i należą do nich: uchwalanie generalnych kierunków całokształtu działalności, rozpatrywanie i przyjmowanie sprawozdania z działalności ustępujących władz PZA, udzielanie absolutorium ustępującemu Zarządowi na wniosek Komisji Rewizyjnej, wybór Prezesa PZA, Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego, uchwalanie zmian w statucie, nadawanie godności członka honorowego, uchwalanie wysokości opłat i stałych składek członkowskich, ustalanie wymogów kwalifikacyjnych, jakim winni odpowiadać członkowie organizacji

⁹ Pismo z 15 lutego 2024 r.

¹⁰ Dalej „WZD”.

zrzeszonych w PZA, podejmowanie uchwały o rozwiązaniu się PZA, rozpatrywanie innych spraw wniesionych pod obrady Walnego Zgromadzenia Delegatów przez władze PZA, członków PZA i delegatów.

Zgodnie z § 18 ust. 1 Statutu WZD dzielą się na:

- zwyczajne,
- nadzwyczajne,

zwoływane są w miejscu i terminie ustalonym przez Zarząd (§ 18 ust.1 Statutu).

12. W okresie objętym kontrolą odbyły się dwa WZD zwoływane corocznie w trybie przewidzianym w § 18 ust. 2 Statutu w formie Zwyczajnego, tj. 28 maja 2022 r. Walne Zgromadzenie Sprawozdawcze Delegatów oraz 20-21 maja 2023 r. Sprawozdawczo-Wyborcze Walne Zgromadzenie Delegatów.

13. Przedmiotem Sprawozdawczego WZD, które odbyło się 28 maja 2022 r. było w szczególności: zatwierdzenie sprawozdania finansowego za 2021 r. ocenionego przez biegłego rewidenta, zatwierdzenie sprawozdania z działalności PZA za 2021 r., wybór biegłego rewidenta do oceny sprawozdania finansowego za 2022 r. oraz uchwalanie zmian w statucie PZA. Łącznie podjętych zostało 6 uchwał.

Komisja Mandatowo-Skrutacyjna potwierdziła wydanie 43 mandatów na 82 uprawnionych, stwierdzając prawomocność obrad.

Wszystkie uchwały zapadały z uwzględnieniem warunków określonych w § 19 ust. 1 i § 26 ust. 1 Statutu i w zakresie kompetencji wynikających z § 16 Statutu. Przebieg WZD był zgodny z przyjętym porządkiem obrad, Regulaminem obrad oraz postanowieniami Statutu.

WZD przyjęło sprawozdanie Zarządu z działalności za 2021 r. oraz sprawozdanie finansowe PZA za 2021 r., zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 9 ust. 7 ustawy o sporcie.

(Dowód: akta kontroli str. 135-169, 811-854)

14. Przedmiotem obrad Sprawozdawczo-Wyborczego WZD, które odbyło się 20 maja 2023 r. było w szczególności: wybór władz PZA, jak również przedstawienie i zatwierdzenie sprawozdania z działalności Zarządu PZA za rok 2022 oraz rocznego sprawozdania finansowego za 2022 r., wybór biegłego rewidenta do zbadania sprawozdania finansowego za rok 2023 i udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi. Łącznie podjętych zostało 6 uchwał.

Komisja Mandatowo-Skrutacyjna potwierdziła wydanie 62 mandatów na 91 uprawnionych, stwierdzając prawomocność obrad.

Uchwały podczas obrad WZD zapadały z uwzględnieniem warunków określonych w § 19 ust. 1 i § 26 ust. 1 Statutu i w zakresie kompetencji wynikających z § 16 Statutu. Przebieg WZD był zgodny z przyjętym porządkiem obrad, Regulaminem obrad oraz postanowieniami Statutu.

WZD dokonało wyboru Prezesa Związku (Marek Wierzbowski), a także pozostałych członków Zarządu (Piotr Pustelnik, Piotr Xieski, Miłosz Jodłowski, Iwona Bocian, Monika Strojny, Piotr Bunsh, Agnieszka Szrek -Burczyk, Wadim Jabłoński, Bartłomiej Janusz, Boris Poleganow, Michał Semow), powołując Zarząd działający w składzie łącznie 12 osób.

WZD dokonało wyboru i powołało Komisję Rewizyjną w składzie 5 osób (Michał Kochańczyk, Jerzy Tillak, Kuba Radzimowski, Ewelina Pieta, Ryszard Kowalewski) oraz Sąd Koleżeński w składzie 5 osób (Andrzej Życzkowski, Tomasz Grajpel, Bartosz Jarosiewicz, Zofia Gutek, Magdalena Syrek).

WZD przyjęło podczas obrad sprawozdanie Zarządu za 2022 r. oraz sprawozdanie finansowe PZA za 2022 r., zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 9 ust. 7 ustawy o sporcie.

(Dowód: akta kontroli str. 171-210, 541-810)

Zarząd

15. Zgodnie z postanowieniami Statutu, działalnością Związku kieruje Zarząd liczący od ośmiu do dwunastu członków (§ 20 ust. 1 Statutu). Kadencja Zarządu trwa cztery lata (§ 14 Statutu).

16. W okresie od 1 stycznia 2022 do 20 maja 2023 r., kiedy WZD dokonało wyboru władz na kolejną kadencję, Zarząd funkcjonował w składzie wyłonionym podczas obrad WZD, które odbyło się 25 maja 2019 r., kiedy do składu powołanych zostało 12 osób: Piotr Pustelnik (Prezes), Marek Wierzbowski, Miłosz Jodłowski, Piotr Xięski, Monika Kurowska, Iwona Bocian, Piotr Bunsch, Jarosław Gawrysiak, Marcin Kraszewski, Monika Strojny, Agnieszka Szrek-Burczyk, Wadim Jabłoński.

Jarosław Gawrysiak złożył rezygnację z funkcji 10 lipca 2022 r. natomiast Monika Kurowska 11 lipca 2022 r. Zarząd do końca kadencji nie został uzupełniony pomimo prawa Zarządu do kooptacji wynikającego z § 26 ust. 2 Statutu. Nie stwierdzono, by skład Zarządu w ww. okresie był mniejszy niż minimum wymagane w § 20 ust. 1 Statutu.

17. Zgodnie z postanowieniami Statutu, posiedzenia Zarządu poprzedniej kadencji odbywały się nie rzadziej niż 5 razy w roku (§ 23 Statutu). W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 20 maja 2023 r. Zarząd odbył 18 posiedzeń w terminach: 11 stycznia, 1 lutego, 22 marca, 31 marca, 19 kwietnia, 10 maja, 24 maja, 28 czerwca, 23 sierpnia, 25 października, 6 grudnia, 13 grudnia 2022 r. oraz 10 stycznia, 17 stycznia, 7 lutego, 21 marca, 18 kwietnia i 16 maja 2023 r.

18. Zarząd poprzedniej kadencji w badanym okresie podjął łącznie 52 uchwały. W drodze uchwał Zarząd m.in. zatwierdził skład Kadry Narodowej na 2022 rok i podejmował decyzję w sprawie powołań do Kadry Narodowej w 2023 r., zatwierdził regulaminy w sporcie olimpijskim - narciarstwie wysokogórkim, wspinaczkę lodową, zatwierdził regulamin licencjonowania kadry szkoleniowej PZA, przyjął regulamin licencyjny oraz wysokości opłat za licencje WS w roku 2022 - wspinaczka sportowa, przyjął regulamin Sędziów Wspinaczki Sportowej PZA, zatwierdzał skład Reprezentacji Polski na zawody odbywające się w 2022 r., zatwierdzał skład trenerów reprezentacji Polski na zawody MŚ Juniorów w Dallas w USA, przyjął zmiany Regulaminu Zarządu, przyjął Regulamin Zawodów w Narciarstwie Wysokogórkim, przyjął wysokość opłat licencyjnych kadry szkoleniowej PZA na rok 2023 r. oraz zatwierdził zmiany w Regulaminie Kadry Szkoleniowej, przyjął dwa kluby w poczet członków Związku, przyjął zmiany w regulaminie dotyczącym zmian barw klubowych, decydował o nadaniu uprawnień instruktorskich, decydował o zmianie składu Komisji w rozumieniu § 21 ust. 9 Statutu.

(Dowód: akta kontroli str. 26-56, 531-538)

19. Podczas obrad WZD w dniu 20 maja 2023 r. został dokonany wybór Zarządu na okres obecnej kadencji w składzie 12-osobowym (wskazanym w pkt 15 Pwp).

20. Do dnia 30 października 2023 Zarząd obecnej kadencji odbył 8 posiedzeń w terminach: 30 maja, 6 czerwca, 27 czerwca, 11 lipca, 8 sierpnia, 29 sierpnia, 3 października i 24 października 2023 r. Wymóg częstotliwości posiedzeń Zarządu wynikający z § 23 Statutu został w powyższym okresie zachowany.

21. Zarząd obecnej kadencji w okresie od 20 maja do 31 października 2023 r. podjął łącznie 29 uchwał. W drodze uchwał Zarząd m.in. dokonał powołania do Kadry Narodowej Taternictwa Jaskiniowego, Kadry Narodowej Wspinaczki Sportowej, Kadry Narodowej we wspinacze wysokogórskiej, zatwierdził reprezentację na Mistrzostwa Świata Juniorów w Seulu (18-27.08.2023 r.), zatwierdził założenia startu w Mistrzostwach Świata w Bernie w Szwajcarii, zatwierdził skład reprezentacji na Mistrzostw Europy Juniorów w Helsinkach, zatwierdzał składy Komisji, o których mowa w § 21 ust. 9 Statutu, dokonał przyjęcia klubu w poczet członków PZA.

22. W okresie objętym kontrolą, uchwały podjęte zarówno przez Zarząd poprzedniej, jak i obecnej kadencji nie wykraczały poza kompetencje Zarządu, określone w § 21 Statutu, do których należą:

- 1) kierowanie działalnością PZA,
- 2) reprezentowanie PZA na zewnątrz,
- 3) zarządzanie majątkiem i finansami PZA w ramach zatwierdzonego budżetu,
- 4) nadzorowanie, koordynowanie i kontrolowanie działalności członków PZA,
- 5) przyjmowanie, skreślanie z listy członków, zawieszanie w prawach członka oraz wykluczanie członków zwyczajnych PZA,
- 6) ustalanie planów działania i budżetów rocznych PZA,
- 7) ocena działalności klubów i organizacji zrzeszonych w PZA,
- 8) zwoływanie Walnych Zgromadzeń Delegatów,
- 9) powoływanie komisji specjalistycznych stanowiących organy doradcze i pomocnicze Zarządu,
- 10) opracowywanie regulaminów i innych przepisów dotyczących prowadzenia działalności alpinistycznej,
- 11) organizowanie działalności szkoleniowej dla członków organizacji zrzeszonych w PZA, a także nadzór nad działalnością szkoleniową prowadzoną bezpośrednio przez członków PZA oraz trenerów i instruktorów PZA,
- 12) nadawanie i pozbawianie uprawnień instruktorskich,
- 13) powoływanie kadry i reprezentacji narodowej,
- 14) podejmowanie uchwał niezastrzeżonych do wyłącznej kompetencji innych władz PZA.

23. W okresie objętym kontrolą obrady Zarządu dokumentowano w formie protokołów, podpisywanych przez protokolanta oraz przewodniczącego posiedzenia. W treści protokołów ujęto formę spotkania (elektroniczna), uczestników, treść uchwał i wyniki głosowania. Wszystkie obrady miały formę telekonferencji, co było zgodne z § 23 Statutu, który przewiduje możliwość wykorzystania środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

24. W przypadku wszystkich uchwał podejmowanych w głosowaniu przeprowadzonym poza posiedzeniem, głosowania również miały formę elektroniczną. Wynik głosowania, tryb przyjęcia oraz uczestników oznaczono w treści uchwał.

25. Szczegółowe zasady działania i tryb pracy Zarządu określał Regulamin Pracy Zarządu PZA, przyjęty podczas obrad w dniu 16 kwietnia 2016 r. (§ 20 ust. 2 Statutu). Przepis § 5 Regulaminu Pracy Zarządu przewidywał zarówno podejmowanie uchwał podczas zebrań Zarządu, jak i podczas głosowań w formie obiegowej, w tym elektronicznej. Zarząd stosował zasady sporządzania protokołów wynikające z § 9 Regulaminu Pracy Zarządu. Postanowienia Regulaminu były spójne ze Statutem Związku (§ 21).

(Dowód: akta kontroli str. 26-56, 531-538)

26. Członkowie Zarządu, z tytułu pełnienia funkcji mogą otrzymywać wynagrodzenie. O wysokości wynagrodzenia decyduje Komisja Rewizyjna (§ 20 ust. 3 Statutu).

W okresie objętym kontrolą członkowie Zarządu nie otrzymywali wynagrodzenia za pełnienie funkcji członka Zarządu.

(Dowód: akta kontroli str. 26-56, 531-538)

27. W okresie objętym kontrolą uchwałą Zarządu, zgodnie z § 21 ust. 5 Statutu członkostwo zwyczajne uzyskały 4 kluby. Okazana dokumentacja wraz z wnioskami tych klubów potwierdziła spełnianie wymogów członkostwa w PZA określonych w § 8 ust. 2 Statutu oraz art. 8 ust. 1 ustawy o sporcie.

(Dowód: akta kontroli str. 955-1065)

28. Związek przedstawił oświadczenia członków Zarządu obecnej kadencji wybranych podczas obrad WZD 20 maja 2023 r. w zakresie odnoszącym się do zakazów oraz ograniczeń określonych w art. 9 ust. 3 ustawy o sporcie, którzy potwierdzają, że spełniają wymogi określone w tych przepisach.

29. Nie stwierdzono, by w okresie objętym kontrolą PZA zawierał jakiegokolwiek umowy z podmiotami, w organach których pełnią funkcje członkowie Zarządu PZA.

30. Z danych ujawnionych w KRS wynikało, że wchodzący w skład Zarządu Pan Piotr Pustelnik posiada udziały w spółce [REDAKTOWANE] (nr KRS: [REDAKTOWANE]).

PZA nie wskazała przedmiotu działalności ww. spółki, przekazując kopię umowy z 13 lutego 2024 r. pod nazwą „list intencyjny” w której Pan Piotr Pustelnik zobowiązuje się do zbycia udziałów w spółce [REDAKTOWANE], co nie skutkowało ich zbyciem.

Następnie pismem z 3 maja 2024 r. Związek przedstawił notarialną kopię umowy sprzedaży udziałów w spółce [REDAKTOWANE] zawartą 22 kwietnia 2024 r. Jej treść potwierdza fakt dokonania sprzedaży udziałów spółce przez Pana Piotra Pustelnika.

31. Stosownie do art. 9 ust. 3 pkt 2a ustawy o sporcie, członek zarządu polskiego związku sportowego nie może posiadać w spółkach prawa handlowego prowadzących działalność gospodarczą związaną z realizacją przez ten związek jego zadań statutowych akcji lub udziałów. W myśl art. 9 ust. 4 pkt 4 ustawy o sporcie, jeżeli osoba obejmująca funkcję członka zarządu polskiego związku sportowego w dniu wyboru posiada akcje lub udziały, o których mowa w art. 9 ust. 3 pkt 2a ustawy o sporcie - jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia objęcia funkcji zaprzestać prowadzenia działalności gospodarczej, zbyć akcje lub udziały, wystąpić ze spółki, rozwiązać umowę lub zrezygnować z pełnionych funkcji.

Dodatkowo stosownie do art. 9 ust. 4 pkt 5 ustawy o sporcie w przypadku niewypełnienia obowiązków, o których mowa w ust. 4 lub 4a, walne zgromadzenie członków albo delegatów polskiego związku sportowego odwołuje członka zarządu polskiego związku sportowego niezwłocznie, nie później jednak niż przed upływem 3 miesięcy od bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w ust. 4 lub 4a.

Okres w jakim Pan Piotr Pustelnik pozostawał w składzie Zarządu obecnej kadencji (tj. od 20 maja 2023 r) posiadając jednocześnie udziały spółki [REDAKTOWANE] (tj. do 22 kwietnia 2024 r.) był okresem dłuższym niż ten przewidziany w art. 9 ust. 4 pkt 4 ustawy o sporcie, jak również w art. 9 ust. 4 pkt 5 ustawy o sporcie. Ostateczne zbycie udziałów, tj. ustąpienie okoliczności wynikającej z art. 9 ust. 4 pkt 4 ustawy o sporcie nie nastąpiło na warunkach przewidzianych w przepisach ustawy o sporcie i stanowi naruszenie prawa.

32. W pozostałym zakresie w oparciu o zakres danych ujawnionych w rejestrze oraz przekazane informacje nie stwierdzono podstaw do stwierdzenia naruszenia wymogów określonych w art. 9 ust. 3 ustawy o sporcie.

(Dowód: akta kontroli str. 26-56, 531-538)

Prezydium

33. W strukturze władz określonej w § 13 Statutu przewidziane zostało Prezydium, które zgodnie z § 20 ust. 2 Statutu, jest wyłaniane z grona Zarządu i składa się z prezesa dwóch wiceprezesów, sekretarza generalnego i skarbnika. Posiedzenia Prezydium odbywają się w miarę występujących potrzeb i mogą odbywać się przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

34. W badanym okresie nie odbywały się posiedzenia Prezydium. Natomiast 8 i 14 czerwca 2022 r. Prezydium podjęło poza posiedzeniem łącznie dwie uchwały w sprawie wsparcia z Funduszu Berbeki PZA.

Poza treścią uchwały oznaczono w niej tryb, wynik głosowania oraz uczestników.

(Dowód: akta kontroli str. 26-56, 531-538)

Według wyjaśnień złożonych przez Dyrektor Biura PZA¹¹: *Prezydium obradowało w sytuacjach nagłych, które wymagały szybkiej ścieżki decyzyjnej. W tym przypadku było to udzielenie zapomóg dla osób tego bardzo potrzebujących. Zapomogi udzielane są ze specjalnego Funduszu, który został utworzony w 1964 roku i jest zasilany poprzez dobrowolne wpłaty członków klubów.*

Nie stwierdzono by badane uchwały Prezydium wykraczały poza kompetencje określone w § 22 Statutu.

(Dowód: akta kontroli str. 26-56, 531-538)

Komisja Rewizyjna

35. Komisja Rewizyjna PZA jest powołana do przeprowadzenia co najmniej raz w roku kontroli całokształtu działalności PZA ze szczególnym uwzględnieniem działalności finansowo - gospodarczej pod względem celowości, rzetelności i gospodarności (§ 24 ust. 2 Statutu) Komisja Rewizyjna składa się z 3-5 członków, w tym przewodniczącego i sekretarza (§ 24 ust. 1 Statutu).

¹¹ Pismo z 14 grudnia 2023 r.

36. Poza kontrolą działalności PZA do jej kompetencji należy:

- 1) przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu Delegatów sprawozdania (§ 24 ust. 3 Statutu),
- 2) stawiania przez WZD wniosku w przedmiocie udzielania absolutorium ustępującemu Zarządowi (§ 24 ust. 3 Statutu),
- 3) Występowanie do Zarządu z wnioskami wynikającymi z ustaleń kontroli i żądania wyjaśnień (§ 24 ust. 3 Statutu).

37. W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 20 maja 2023 r. Komisja Rewizyjna (poprzedniej kadencji) funkcjonowała w składzie 5-osobowym: Ryszard Urbanik (Przewodniczący), Kuba Radzimowski, Wojciech Łukasik, Jerzy Tillak, Michał Kochończyk. Panowie Ryszard Urbanik, Kuba Radzimowski, Wojciech Łukasik oraz Jerzy Tillak powołani zostali do składu Komisji podczas obrad WZD w 2019 r.

Pan Ryszard Urbanik zrezygnował z funkcji Przewodniczącego oraz funkcji członka Komisji Rewizyjnej 2 czerwca 2022 r. Powyższą funkcję zaczął pełnić Pan Michał Kochończyk, który został uprzednio dokooptowany do składu Komisji przez WZD oraz Komisję 18 września 2021 r. W okresie od 28 maja 2022 r. do 20 maja 2023 r. Komisja Rewizyjna funkcjonowała w składzie 4 osobowym. W tym okresie Komisja Rewizyjna nie korzystała z prawa do kooptacji wynikającego z § 26 ust. 2 Statutu.

Nie stwierdzono, by skład Komisji Rewizyjnej był w tym okresie mniejszy niż minimum wymagane w § 20 ust. 1 Statutu.

(Dowód: akta kontroli str. 26-56, 531-538)

38. Komisja Rewizyjna obecnej kadencji wybrana została podczas obrad WZD 20 maja 2023 r. w składzie 5 osobowym (Michał Kochończyk, Ewelina Pięta, Kuba Radzimowski, Jerzy Tillak Ryszard Kowalewski).

Sprawozdanie z działalności Komisji Rewizyjnej

39. Podczas obrad WZD 28 maja 2022 r. oraz w dniu 20 maja 2023 r. Komisja Rewizyjna składała sprawozdania, o których mowa w § 24 ust. 3 Statutu, odpowiednio za okres od 19 września 2021 do 28 maja 2022 r. oraz za okres od 28 maja 2022 r. do 20 maja 2023 r.

Sprawozdania z działalności Komisji Rewizyjnej zawierały informację o pracy Komisji, ocenę pracy i sprawozdań Zarządu, ocenę sprawozdań finansowych i wnioski dotyczące ich przyjęcia. W obu sprawozdaniach potwierdzono fakt, że Komisja Rewizyjna nie zbierała się na posiedzeniach. W sprawozdaniu za okres od 19 września 2021 do 28 maja 2022 r. wyjaśniono, że przyczyną braku posiedzeń była pandemia Covid.

40. Komisja Rewizyjna wywiązała się obowiązku postawienia wniosku w przedmiocie absolutorium dla Zarządu, o którym mowa w § 24 ust. 3 Statutu, występując na obradach WZD 20 maja 2023 r. z wnioskiem o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej w zakresie realizacji kompetencji wynikających z § 24 Statutu, wyjaśnił¹², że raz do roku przez Komisję Rewizyjną PZA prowadzona jest kompleksowa kontrola działalności związku skupiająca się na działalności finansowo gospodarczej. Ma to miejsce po sporządzeniu przez Głównego Księgowego Sprawozdania Finansowego. Kontrola

¹² Pismo z 14 grudnia 2023 r.

polega między innymi na sprawdzaniu zasadności poszczególnych wydatków, sprawdzaniu poszczególnych faktur, z szczególnym uwzględnieniem osób firm świadczących usługi na rzecz związku. Kontrola obejmuje także spotkanie z biegłym rewidentem, głównym księgowym oraz odpowiednimi członkami Zarządu i poszczególnych. Po każdej takiej kontroli powstaje protokół, który jest integralną częścią Sprawozdania Komisji Rewizyjnej, przekazywaną delegatom przed Walnym Zgromadzeniem. Kontrole były przeprowadzone w maju 2022 roku jak i w maju 2023 roku, przed Walnymi Zgromadzeniami.”

(Dowód: akta kontroli str. 26-56, 531-538)

W ocenie kontroli wyjaśnienia udzielone w imieniu Komisji Rewizyjnej nie są przekonujące i nie mogą stanowić uzasadnienia dla niepodjęcia przez Komisję Rewizyjną działalności kontrolnej w wymaganym zakresie. Statut Związku zobowiązuje Komisję do przeprowadzenia co najmniej raz w roku kontroli całokształtu działalności PZA, która nie powinna ograniczać się do oceny sprawozdania finansowego. Przekazana dokumentacja, w tym sprawozdania Komisji Rewizyjnej przedstawiane corocznie WZD nie zawierają informacji o dokonaniu kontroli w zakresie pozafinansowym, nie wskazują na przeprowadzenie kontroli, czy weryfikację dowodów księgowych, w tym również faktur. Co w konsekwencji oznacza, że w badanym okresie od 1 stycznia 2022 do 31 października 2023, tj. przez 22 miesiące, funkcje kontrolne w Związku nie były w pełni wykonywane, co należy ocenić negatywnie.

41. Kompetencje i tryb pracy Komisji Rewizyjnej określone zostały w § 24 Statutu oraz Regulaminie działania Komisji Rewizyjnej, przyjętym przez Komisję Rewizyjną 17 kwietnia 2011. Nie stwierdzono by Regulamin działania Komisji Rewizyjnej był sprzeczny z postanowieniami Statutu Związku. Przepis § 7 Regulaminu działania Komisji Rewizyjnej przewiduje, że Komisja Rewizyjna kontroluje:

- 1) Działalność statutową władz Związku, oraz poszczególnych jednostek organizacyjnych PZA, a w szczególności: Zarządu, Prezydium, Biura i Komisji Związku;
- 2) Realizację uchwał Walnego Zgromadzenia przez władze i jednostki organizacyjne PZA oraz realizację prawomocnie podjętych uchwał władz Związku (w szczególności w zakresie uchwał podjętych w drodze głosowania elektronicznego);
- 3) Jednostek zajmujących się działalnością szkoleniową w ramach PZA lub z jego upoważnienia;
- 4) Innych jednostek organizacyjnych dotowanych przez Związek.

Przepis § 9 Regulaminu działania Komisji Rewizyjnej zastrzega, że protokół kontroli, ewentualne wystąpienie pokontrolne sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej.

Nie stwierdzono, by w okresie objętym kontrolą Komisja Rewizyjna odbywała posiedzenia, czy wykonywała czynności kontrolne potwierdzone sporządzeniem odrębnego protokołu z kontroli, czy wystąpienia pokontrolnego w sposób wymagany w Regulaminie działania Komisji Rewizyjnej.

(Dowód: akta kontroli str. 26-56, 531-538)

Regulacje wewnętrzne

W okresie objętym kontrolą w PZA obowiązywał Regulamin dyscyplinarny PZA w brzmieniu przyjętym podczas obrad WZD 24 maja 2014 r. zgodnie z kompetencją wynikającą § 25 ust. 5 i 6 Statutu. Badany Regulamin dyscyplinarny odpowiada zasadom dotyczącym

postępowania dyscyplinarnego, określonym w ustawie o sporcie i zgodnie z wymogiem Statutu określa tryb pracy i organizację Sądu Koleżeńskiego.

Przepis § 3 Regulaminu dyscyplinarnego w zakresie regulacji odnoszącej się do odpowiedzialności za stosowanie dopingu odsyła do nieobowiązujących już postanowień rozdziału 9 ustawy o sporcie oraz Modelowych Reguł Antydopingowych opracowanych przez Komisję do Zwalczenia Dopingu w Sporcie. W obecnym stanie prawnym obowiązują przepisy ustawy z dnia 17 kwietnia 2017 r. o zwalczaniu dopingu w sporcie¹³. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy ustanawianie reguł dyscyplinarnych dotyczących dopingu w sporcie należy do zadań Polskiej Agencji Antydopingowej (POLADA).

(Dowód: akta kontroli str. 91-131)

Przynależność do międzynarodowej federacji sportowej

42. Na podstawie art. 12a ust. 1 ustawy o sporcie polski związek sportowy jest obowiązany należeć do właściwej międzynarodowej federacji sportowej w sporcie olimpijskim lub paraolimpijskim lub innej uznanej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski albo ujętej w wykazie, o którym mowa w art. 11 ust. 2a ustawy o sporcie.

W toku kontroli ustalono, że PZA znajduje się w wykazie członków *Union Internationale des Associations d'Alpinisme* (UIAA) opublikowanym na stronie internetowej tej organizacji¹⁴, która jest federacją sportową uznaną przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski. Co potwierdzono także dowodem opłaty składki członkowskiej.

(Dowód: akta kontroli str. 983-985)

INFORMACJE O KONTROLI

Kontrolę przeprowadził, upoważniony przez Ministra¹⁵: Maciej Odolczyk, główny specjalista w Departamencie Prawnym.

Czynności kontrolne przeprowadzono w terminie od 9 listopada do 31 grudnia 2023 r. Kierownikiem jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą był Marek Wierzbowski, Prezes PZA, wybrany 20 maja 2023 r.

ZALECENIA POKONTROLNE

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i oceny, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, wnoszę o podjęcie przez PZA niezwłocznych i skutecznych działań mających na celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań ustawowych i statutowych, przez jego organy (władze).

W szczególności wnoszę o:

1. niezwłoczne podjęcie działalności kontrolnej przez Komisję Rewizyjną Związku, zgodnie z § 24 ust. 2 Statutu, w tym zakończenie prowadzonych czynności sporządzeniem przewidzianych w Regulaminie działania Komisji Rewizyjnej dokumentów

¹³ Dz.U. z 2022 r. poz. 1258.

¹⁴ Strona: <https://www.theuiaa.org/members/?memberCountry=Poland>, weryfikacja danych z 10 stycznia 2024 r.

¹⁵ Upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr: 42/2023 z 8 listopada 2023 r.

pokontrolnych zawierających ustalenia i ocenę całokształtu działalności PZA pod względem jego zgodności ze Statutem oraz ocenę i kontrolę pracy organów PZA;

2. złożenie rezygnacji z funkcji członka Zarządu przez Pana Piotra Pustelnika ze względu na posiadanie w okresie sprawowania tej funkcji udziałów w spółce z o.o. działającej w zakresie związanym z realizacją przez PZA jego zadań statutowych, lub niezwłoczne zwołanie WZD w celu jego odwołania w trybie przewidzianym w art. 9 ust. 5 ustawy o sporcie;
3. niezwłoczne złożenie wniosku do KRS o ujawnienie zmian Statutu, zatwierdzonych decyzją Ministra Sportu i Turystyki Nr 18/DP/2023 z dnia 15 września 2023 r.;
4. uwzględnienie w porządku obrad najbliższego WZD oraz przyjęcie aktualizacji Regulaminu dyscyplinarnego Polskiego Związku Alpinizmu, w tym zmiany postanowień § 3 w zakresie dotyczącym odpowiedzialności za stosowanie dopingu, w sposób odpowiadający obowiązującym przepisom.

POUCZENIE

W trybie art. 49, w związku z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli, zwracam się do Pana Prezesa o przedstawienie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w wersji elektronicznej.

Z upoważnienia
Ministra Sportu i Turystyki
Adam Wojtaś
Dyrektor Generalny
Ministerstwa Sportu i Turystyki
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/